

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 27 juni 2017 met nummer RvVb/A/1617/0997
in de zaak met rolnummer 1415/0166/SA/6/0158

Verzoekende partij	de LEIDEND AMBTENAAR van het AGENTSCHAP WEGEN EN VERKEER met woonplaatskeuze op het kantoor te 1000 Brussel, Koning Albert II laan 20 bus 4
Verwerende partij	de deputatie van de provincieraad van ANTWERPEN
Tussenkomenende partij	de nv KUWAIT PETROLEUM (BELGIUM) vertegenwoordigd door advocaat Willem SLOSSE met woonplaatskeuze op het kantoor te 2018 Antwerpen, Mechelsesteenweg 64 bus

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 18 november 2014 de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 25 september 2014.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van de tussenkomenende partij tegen de weigeringsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Mechelen van 28 mei 2014 ingewilligd.

De verwerende partij heeft aan de tussenkomenende partij een stedenbouwkundige vergunning verleend voor het plaatsen van publiciteit bij een tankstation op een perceel gelegen te 2812 Muizen (Mechelen), Leuvensesteenweg 568, met als kadastrale omschrijving afdeling 9, sectie D, nummer 219G4.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

De tussenkomenende partij verzoekt met een aangetekende brief van 9 februari 2015 om in de procedure tot schorsing en vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de eerste kamer laat de tussenkomenende partij met een beschikking van 18 maart 2015 toe in de debatten.

2.

De Raad verwerpt met een arrest van 28 april 2015 met nummer S/2015/0047 de vordering tot schorsing.

De verzoekende partij dient een verzoek tot voortzetting in.

3.

De verwerende partij dient geen antwoordnota maar wel deels het administratief dossier in. De tussenkomende partij dient een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partij dient een toelichtende nota in.

4.

Met een beschikking van 27 september 2016 wijst de voorzitter van de Raad de behandeling van de zaak die initieel was toegewezen aan de eerste kamer, door naar de zesde kamer.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 18 oktober 2016, in samenhang met de zaak met rolnummer 1415/0164/SA/6/0151, en neemt beide in beraad.

5.

Aansluitend op de door de kamervoorzitter ter zitting ambtshalve gestelde vraag naar de verantwoording voor de laattijdige betaling van het rolrecht door de tussenkomende partij in beide zaken, brengt de raadsman van de tussenkomende partij met een aangetekende brief van 21 oktober 2016 ter attentie van de Raad alsnog een verklaring bij.

Omdat deze verantwoording tot een bijkomend debat noodzaakt, beveelt de Raad met een tussenarrest van 17 januari 2017 met nummer RvVb/A/1617/0482 de heropening van de debatten. Ter voorbereiding van de zitting van 7 maart 2017 krijgen de verzoekende en de verwerende partij de gelegenheid om, middels een aanvullende nota, standpunt in te nemen aangaande zowel de door de Raad ambtshalve gedane vaststelling als ten aanzien van de door de tussenkomende partij gegeven verantwoording voor de laattijdige betaling van het rolrecht.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 7 maart 2017.

Mevrouw Isabel FRANCK voert het woord voor de verzoekende partij.

Advocaat Stijn BRUSSELMAN *loco* advocaat Willem SLOSSE voert het woord voor de tussenkomende partij.

De verwerende partij, hoewel behoorlijk opgeroepen, verschijnt niet op de zitting.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

Op 13 maart 2014 (datum van de verklaring van volledigheid) dient de tussenkomende partij bij het college van burgemeester en schepenen van de stad Mechelen een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het plaatsen van 3 vlaggen en een banner sign bij een service station”*. Deze aanvraag hangt samen met een aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het bouwen van een nieuw service station”* op het perceel (rolnummer 1415/0166/SA/6/0158).

Het perceel is volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 5 augustus 1976 vastgestelde gewestplan ‘Mechelen’ gelegen in woongebied.

Het perceel is niet gelegen in een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet-vervallen verkaveling.

Het Agentschap Wegen en Verkeer, district Puurs, adviseert op 15 april 2014 als volgt ongunstig:

“ ...

Bijzondere voorwaarden:

1. Diepte van de zone van achteruitbouw: 8m.
2. Vastlegging ten opzichte van de bestaande as van de gewestweg:
 - a) de rooilijn volgens K.B. 1/08/1959 is gelegen op 13m uit de bestaande weg
 - b) de bouwlijn ligt op minimum 21m

BESLUIT: ONGUNSTIG ADVIES

A. Schending direct werkende normen

Conform artikel 4.3.3 VCRO moet de vergunning worden geweigerd of moeten er voorwaarden opgelegd worden in de vergunning indien uit het advies van het Agentschap Wegen en Verkeer blijkt dat het aangevraagde strijdig is met direct werkende normen binnen de beleidsvelden waarvoor het Agentschap bevoegd is.

(...)

In casu worden door de vergunningsaanvraag volgende direct werkende normen geschonden.

1. **Schending van het KB van 12 september 1934 betreffende Wegen-erfdienstbaarheid. 'non aedificandi' (= zone achteruitbouw) en het Rooilijnendecreet van 8 mei 2009**

(...)

Art. 1 van de wetgeving inzake de bouwvrije stroken langs gewestwegen bepaalt dat de vrije strook langs de gewestweg een breedte van minimum 8 meter vanaf de rooilijn beslaat.

Art. 16 van het Rooilijnendecreet bepaalt dat het verboden is om een constructie in de zin van de VCRO te bouwen of herbouwen op een stuk grond dat door een achteruitbouwstrook getroffen is. Van deze regelgeving kan enkel afgeweken worden als de wegbeheerder een gunstig advies geeft.

(...)

Er worden constructies (prijzentotem, vlaggen, banner) voorzien in de bouwvrije strook van 8m. Voor de voorziene prijzentotem kan er een afwijking toegelaten worden. De vlaggenmasten en banner vallen niet onder de afwijkingmogelijkheden en kunnen dus bijgevolg niet toegelaten worden.

...”

Het college van burgemeester en schepenen van de stad Mechelen weigert op 28 mei 2014 een stedenbouwkundige vergunning aan de tussenkomende partij en motiveert zijn beslissing als volgt:

“ ...

B. Planologische bestemming-wettelijke en reglementaire voorschriften:

**in overeenstemming met bestemming gewestplan: woongebied*

**niet in overeenstemming met de verordening publiciteit: artikel 4 punt 3° Publiciteit, behoudens aanplakborden, welke geen betrekking heeft op het gebouw waartegen de publiciteit wordt aangebracht, is niet toegestaan.*

>>Er is naast de voorliggende aanvraag een bijkomende aanvraag ingediend tot het inrichten van een service tankstation. De publiciteit in de voorliggende aanvraag heeft betrekking op het voorziene servicestation. Aangezien de aanvraag voor het inrichten van het servicestation wordt geweigerd, dient ook de aanvraag met betrekking tot de publiciteit

logischerwijze geweigerd te worden. De zaak waarop de publiciteit betrekking heeft, wordt namelijk niet vergund.

C. Beoordeling goede ruimtelijke ordening

Zie hiervoor de bespreking in punt B- Planologische bestemming-wettelijke en reglementaire voorschriften.

(...)

- Het advies van het Agentschap Wegen en Verkeer is ongunstig*
- De aanvraag betreft publiciteitswerken bij een nieuw te plaatsen service tankstation. De aanvraag hiervan werd geweigerd, de publiciteit kan bijgevolg niet worden geplaatst.*

...

De tussenkomende partij tekent tegen deze beslissing op 11 juli 2014 administratief beroep aan bij de verwerende partij. Ondertussen verleent de verwerende partij op 12 juni 2014 een milieuvergunning voor de exploitatie van het tankstation.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar stelt in zijn verslag van 4 september 2014 dat de publiciteit in overeenstemming is met zowel de decretale en reglementaire bepalingen als de goede ruimtelijke ordening, maar beklemtoont de samenhang met het beroep in verband met de oprichting van het tankstation.

Na de hoorzitting van 9 september 2014, waarop aangepaste plannen zijn neergelegd, beslist de verwerende partij op 11 september 2014 om de zaak te verdagen voor aanvullend verslag.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn aanvullend verslag van 17 september 2014 om het beroep in te willigen omdat de inplanting van de publiciteitsconstructies ongewijzigd is gebleven.

De verwerende partij beslist op 25 september 2014 als volgt om het beroep in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning te verlenen overeenkomstig de voorgebrachte plannen:

“ ...

De aanvraag is principieel in overeenstemming met de planologische bestemming van het gewestplan.

De gemeentelijke ‘algemene gemeentelijke bouwverordening’, de gemeentelijke ‘bouwverordening op de publiciteit’ en de gewestelijke ‘hemelwaterverordening’ zijn van toepassing. De aanvraag is in overeenstemming met deze verordeningen.

(...)

Het Agentschap adviseert ongunstig

Dit advies wordt niet bijgetreden. De prijzentotem wordt verankerd in een betonnen fundering en heeft duidelijk een meer permanent karakter dan de vlaggenmasten en de banner, die slechts los in de grond zullen steken met een aluminium staander. Beide constructies kunnen dan ook – indien de omstandigheden dit vereisen – ten allen tijde relatief snel worden verwijderd, terwijl dit voor de prijzentotem niet het geval is. De ruimtelijke impact van beide constructies op de door het Agentschap vastgelegde bouwvrije strook is minder ingrijpend dan de impact van de prijzentotem.

Er wordt om die reden geoordeeld dat er ook een afwijking kan toegestaan worden voor de 3 vlaggenmasten en de banner.

(...)

Goede ruimtelijke ordening:

De aanvraag dient getoetst op de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening. De overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening wordt beoordeeld aan de hand van

aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf, en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen. Het aangevraagde werd met inachtneming van al deze aspecten onderzocht. Hierna wordt dieper ingegaan op de voor de aanvraag noodzakelijke of relevante elementen.

Bij de beoordeling van het aangevraagde is rekening gehouden met de in de omgeving bestaande toestand.

De vlaggenmasten en de banner hebben een beperkte oppervlakte. Ze worden vlak naast de linker op- en afrit opgericht en vormen één visueel-vormelijk geheel met het tankstation. Qua schaal blijven beide constructies ondergeschikt aan de luifelconstructies van het tankstation. Ze worden opgericht achter de rooilijn, op voldoende afstand van de openbare weg en de woningen aan de overzijde van de Leuvensesteenweg. De visuele impact blijft bijgevolg beperkt.

Hierbij moet worden opgemerkt dat dergelijke publiciteitsconstructies ook reeds in de onmiddellijke omgeving van de aanvraag worden aangetroffen. In de voortuinstrook van de naastgelegen supermarkt (Proxy Delhaize) werden ook reeds gelijkaardige publiciteitsconstructies (reclametotem, reclamevlaggen, ...) opgericht. Deze bestaande constructies werden zelfs dichterbij het openbaar domein opgericht.

De publiciteitsconstructies zijn onlosmakelijk verbonden met het tankstation. Het bouwen van het tankstation is echter het voorwerp van een afzonderlijke aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning, die werd ingediend door dezelfde aanvrager en die eveneens door het college van burgemeester en schepenen d.d. 28 mei 2014 werd geweigerd. De aanvrager heeft ook tegen deze weigering beroep aangetekend (PSTV-2014-0404).

De plannen met betrekking tot het tankstation werden naar aanleiding van dit beroep aangepast, rekening houdend met de opmerkingen uit het verslag van de provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar en het advies van het Agentschap voor Wegen en Verkeer. De aangepaste plannen met betrekking tot het tankstation hebben geen enkele invloed op de inplanting van de - publiciteitsconstructies, die immers ongewijzigd blijft.

Algemene conclusie:

De aanvraag is in overeenstemming met de decretale en reglementaire bepalingen. De aanvraag kan vanuit het oogpunt van de goede ruimtelijke ordening worden aanvaard.

...

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het verzoek tot tussenkomst

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

B. Artikel 4.8.21, §2/4 VCRO

Standpunt van de partijen

1.

De Raad stelt ambtshalve vast dat de tussenkomende partij haar rolrecht pas op 17 april 2015 betaalde, terwijl zij tot betaling is verzocht geweest met een aangetekende brief van 20 maart 2015. Ingevolge artikel 4.8.21, §2/4 VCRO is het verzoek tot tussenkomst onontvankelijk als het rolrecht

niet betaald is binnen een termijn van 15 dagen, ingaand de dag na de betekening van het verzoek tot betaling.

Voormelde bepaling wijkt niet af van het algemene rechtsbeginsel dat de sanctie van de niet-ontvankelijkheid van het verzoekschrift bij niet-tijdige betaling van de rolrechten niet kan worden toegepast in geval van overmacht of van onoverwinnelijke dwaling (advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2013, St. VI. Parl. 2012-2013, nr. 2022/1, p. 91).

Aangezien de verzoekende partij op het moment van de behandeling van de vordering tot schorsing op 14 april 2015 niet verscheen noch vertegenwoordigd was, is de raadsman van de tussenkomende partij toen niet om enige verantwoording (voor het op dat ogenblik nog niet ontvangen rolrecht) gevraagd geweest; er was immers geen reden om de ontvankelijkheid van de tussenkomst te onderzoeken.

Aangezien ook in de schriftelijke uiteenzetting geen enkele reden voor de laattijdige betaling van het rolrecht terug te vinden is, is de mogelijkheid geboden om hierover tegenspraak te voeren. Nadat de raadsman van de tussenkomende partij op de zitting van 18 oktober 2016 geen verantwoording voor de uiteindelijk laattijdige betaling van het rolrecht kon geven, legt hij met een aangetekende brief van 21 oktober 2016 ter attentie van de Raad een verantwoording voor. De verzoekende en de verwerende partij krijgen met het tussenarrest van 17 januari 2017 met nummer RvVb/A/1617/0482 de gelegenheid om middels een aanvullende nota, in te dienen binnen een termijn van dertig dagen die ingaat de dag na deze van de betekening (op 25 januari 2017) van het tussenarrest, standpunt in te nemen ten aanzien van zowel de door de Raad ambtshalve gedane vaststelling van de laattijdige betaling van het rolrecht als ten aanzien van de door de tussenkomende partij hiervoor gegeven verantwoording.

2.

De tussenkomende partij geeft als verantwoording voor de laattijdige betaling van het rolrecht vooreerst de ‘zeer eigenaardige lay-out’ van de brief van de griffie waarbij zij om betaling werd verzocht, waardoor de inhoud niet duidelijk is.

De tussenkomende partij zet uiteen dat de hoofding van de brief van de griffie van 20 maart 2015 geen expliciete vraag tot betaling van een rolrecht vermeldt. Vervolgens is in de tekst onmiddellijk sprake van een doorverwijzing van kamer en een oproeping voor de zitting van 14 april 2015 waarop de vordering tot schorsing zal worden behandeld. De voorzijde van de brief sluit ook af met een ondertekening, waardoor eventueel nuttige informatie aan de achterzijde veronachtzaamd blijft.

Een afzonderlijke brief tot uitnodiging tot betaling van het rolrecht lijkt de verzoekende partij eerder aangewezen, minstens mag er volgens haar meer duidelijkheid zijn indien toch slechts één enkele brief verstuurd wordt.

Voor het overige wijst de tussenkomende partij erop dat ook niet om een verantwoording is gevraagd geweest op de zitting van 14 april 2015 waarop de vordering tot schorsing werd behandeld en dat de door de decreetgever voorziene chronologie is gevolgd: zij is eerst tot de debatten toegelaten en kreeg vervolgens ook de mogelijkheid om een schriftelijke uiteenzetting in te dienen. Gelet op deze concrete omstandigheden, is het volgens de tussenkomende partij thans niet meer mogelijk om het verzoek tot tussenkomst alsnog onontvankelijk te verklaren.

Tenslotte wijst de tussenkomende partij erop dat het rolrecht wel degelijk betaald is.

3.

Noch de verzoekende partij, noch de verwerende partij hebben op de verantwoordingsnota van de tussenkomende partij geantwoord.

Beoordeling door de Raad

1.

Het loutere gegeven dat het rolrecht betaald is doet geen afbreuk aan het rechtsgevolg dat in artikel 4.8.21, §2/4 VCRO is bepaald, namelijk dat het verzoek tot tussenkomst niet-ontvankelijk is als het rolrecht niet betaald is binnen een termijn van 15 dagen, ingaand de dag na de betekening van het verzoek tot betaling bedoeld in 4.8.21, §2/3 VCRO.

De tussenkomende partij betwist niet dat zij haar rolrecht pas op 17 april 2015 betaalde, terwijl zij daartoe is verzocht geweest met een aangetekende brief van 20 maart 2015.

2.

Evenmin doet het ertoe dat 'de door de decreetgever voorziene chronologie inzake het verloop van de rechtspleging' is gevolgd en dat de vordering tot schorsing werd behandeld en verworpen zonder dat uitspraak gedaan werd over de ontvankelijkheid van de tussenkomst. Het procesverloop heeft niet tot gevolg dat de sanctie van niet-ontvankelijkheid niet langer zou gelden. Ter gelegenheid van het onderzoek ten gronde kan bij het onderzoek naar de ontvankelijkheid van de tussenkomst vastgesteld worden dat het verzoek tot tussenkomst niet-ontvankelijk is.

De beschikking (van 18 maart 2015) waarmee een tussenkomende partij wordt toegelaten om in de debatten tussen te komen en waaruit de rest van het procesverloop voor haar chronologisch volgt, heeft immers slechts een voorlopig karakter: de tussenkomende partij wordt voorlopig toegelaten tot de debatten, wat niet belet dat het verzoek tot tussenkomst onontvankelijk moet worden verklaard indien er daartoe redenen blijken bij het onderzoek ten gronde.

3.

De vaststelling dat de tussenkomende partij niet om een verantwoording is gevraagd op de zitting van 14 april 2015 waarop de vordering tot schorsing werd behandeld, volgt uit het gegeven dat de vordering tot schorsing verworpen werd met toepassing van het artikel 4.8.17 VCRO, aangezien de verzoekende partij op die zitting niet verscheen noch vertegenwoordigd was, zodat er (nog) geen reden bestond om de ontvankelijkheid van de tussenkomst te onderzoeken.

Bij de beoordeling ten gronde is die reden er wel, gelet op de door de Raad ambtshalve gemaakte vaststelling van de laattijdige betaling van het rolrecht en de vaststelling dat het ook in de schriftelijke uiteenzetting aan enige verantwoording ter zake ontbreekt.

4.

Het Grondwettelijk Hof oordeelde in het arrest van 12 februari 2015 met nummer 17/2015 inzake een beroep tot vernietiging van artikel 4.8.13 VCRO (dat het rolrecht van de verzoekende partij regelt), zoals vervangen bij artikel 30 van het decreet van 5 juli 2013 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2013, dat het invoeren van een rolrecht in beginsel geen afbreuk doet aan het recht op toegang tot de rechter. Tevens oordeelde het Grondwettelijk Hof inzake de termijn van 15 dagen voor betaling van het rolrecht op straffe van niet-ontvankelijkheid het volgende:

"B.13. De inkorting, van 30 dagen naar 15 dagen, van de termijn waarbinnen het verschuldigde rolrecht na de mededeling door de griffie dient te worden gestort, doet geen afbreuk aan het recht op toegang tot de rechter. De verzoekers beschikken immers over

een voldoende lange termijn om aan die verplichting te voldoen, aangezien die termijn pas begint te lopen de dag na de dag van de betekening bedoeld in artikel 4.8.13, § 4, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, en de bestreden bepaling slechts vereist dat de verzoekers binnen die termijn de overschrijving uitvoeren, maar niet dat het verschuldigde rolrecht ook binnen die termijn op de rekening van het Grondfonds toekomt.

Het tweede onderdeel van het derde middel, in zoverre het betrekking heeft op de inkorting van de termijn waarbinnen het verschuldigde rolrecht moet worden gestort, is niet gegrond.”

Bovenstaande vaststellingen over het rolrecht dat de verzoekende partij verschuldigd is, gelden evenzeer voor het rolrecht dat de tussenkomende partij verschuldigd is op grond van artikel 4.8.21, §2, zoals vervangen bij artikel 31 van het decreet van 5 juli 2013 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2013. De regeling van het rolrecht van de verzoekende partij is immers op dezelfde wijze opgevat als het in artikel 4.8.21, §2, van de VCRO bedoelde rolrecht dat de tussenkomende partij verschuldigd is (Memorie van Toelichting, St. VI. Parl. 2012-2013, nr. 2022/1, 19). De termijn van vijftien dagen is voor de betaling van het rolrecht van de tussenkomst dus een voldoende lange termijn om aan de betalingsverplichting te voldoen.

5.

De regelgeving verplicht de griffie niet om aan de tussenkomende partij een afzonderlijke brief te sturen tot uitnodiging tot betaling van het rolrecht. In weerwil van wat de tussenkomende partij aanvoert, mag de Raad ook veronderstellen dat haar raadsman de enige brief van 20 maart 2015 volledig leest, inclusief de achterzijde, en in het geval er toch nog een eventuele onduidelijkheid zou zijn, deze de moeite doet om onmiddellijk op de griffie navraag te doen.

De tussenkomende partij heeft dit duidelijk niet gedaan, laat staan dat zij probeert om het tegendeel aan te tonen.

Nu er geen reden van onoverwinnelijke dwaling en/of overmacht in hoofde van de tussenkomende partij voorhanden is, is de Raad van oordeel dat de sanctie voor de laattijdige betaling zoals voorzien in artikel 4.8.21, §2/4 VCRO van toepassing is. Het verzoek tot tussenkomst is niet-ontvankelijk.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

VI. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

In een eerste middel roept de verzoekende partij de schending in van artikel 4.3.3 VCRO, het Koninklijk Besluit van 12 september 1934 betreffende de bouwvrije stroken langs rijkswegen (hierna KB van 12 september 1934), het decreet van 8 mei 2009 houdende vaststelling en realisatie van de rooilijnen (hierna: rooilijnendecreet) en artikel 4.3.8, §1 VCRO.

De verzoekende partij zet uiteen dat ingevolge artikel 4.3.3 VCRO de vergunning geweigerd moet worden wegens strijdigheid van de aanvraag met de bindende normen binnen de beleidsvelden waarvoor zij bevoegd is, meer specifiek van het KB van 12 september 1934 en het rooilijndecreet van 8 mei 2009.

Het KB van 12 september 1934 stelt een bouwvrije strook (zone van non-aedificandi) in langsheen de gewestwegen met een diepte van 8m vanaf de rooilijn of bij ontstentenis hiervan vanaf de grens met de openbare weg. Het is verboden constructies te plaatsen in deze strook. De reclamepanelen (constructies) bevinden zich in deze acht meter bouwvrije strook. Overeenkomstig het KB is de minister van openbare werken (en bij delegatie het Agentschap Wegen en Verkeer) de enige instantie die een afwijking op het bouwverbod binnen de strook van acht meter kan toestaan.

Niet enkel het KB van 12 september 1934 bepaalt dat er in de strook van acht meter niet gebouwd mag worden en dat van dit bouwverbod enkel kan afgeweken worden door het Agentschap. Ook artikel 16 van het rooilijndecreet stelt dat het verboden is om een constructie in de zin van de VCRO te bouwen of herbouwen op een stuk grond dat door een nog niet gerealiseerde rooilijn of een achteruitbouwstrook is getroffen, en dat een stedenbouwkundige vergunning die afwijkt van de achteruitbouwstrook enkel kan worden verleend als de wegbeheerder een gunstig advies heeft gegeven.

Verder stelt ook artikel 4.3.8, §1 VCRO dat geen stedenbouwkundige vergunning kan worden verleend voor een door een achteruitbouwstrook getroffen constructie behalve onder de voorwaarden die worden bepaald bij of krachtens het rooilijndecreet.

De aanvraag omvat het plaatsen van een prijzentotem, drie vlaggen en een banner. Deze zaken dienen als uithangborden te worden beschouwd aangezien ze geen reclame bevatten maar enkel het logo van Kuwait.

Zoals hierboven uiteengezet komt het overeenkomstig het KB van 1934 aan het Agentschap toe om te oordelen of er een afwijking in de achteruitbouwstrook kan verleend worden. Indien het Agentschap van mening is dat geen afwijking kan worden toegestaan, dan dient de vergunningverlener dit te volgen aangezien het een bindende norm betreft.

2.

Zoals vermeld in onderdeel II van dit arrest, diende de verwerende partij geen antwoordnota in. In onderdeel IV is het verzoek tot tussenkomst onontvankelijk verklaard.

3.

Met haar toelichtende nota herhaalt de verzoekende partij haar stelling en voegt nog een bijkomend stuk 10 bij, met name een stuk uit de voorbereidende werken van het rooilijndecreet, om te staven dat het verboden is om zowel te bouwen als te her- en verbouwen en uitbreiden in de achteruitbouwstrook, ook al zegt artikel 4.3.8, §1 VCRO dit niet zo uitdrukkelijk wat het bouwen en herbouwen betreft. Minstens staat het wel zo uitdrukkelijk zo bepaald in artikel 16 van het rooilijndecreet als *lex specialis*.

Beoordeling door de Raad

1.

Artikel 4.3.3 VCRO bepaalt dat de vergunning geweigerd moet worden of aan voorwaarden onderworpen indien uit een verplicht in te winnen advies blijkt dat het aangevraagde strijdig is met

direct werkende normen binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening, of indien dergelijke strijdigheid manifest reeds uit het aanvraagdossier blijkt.

In beginsel heeft een advies waarin gewezen wordt op een strijdigheid met directe werkende normen tot gevolg dat de verwerende partij een gebonden bevoegdheid heeft en overeenkomstig artikel 4.3.3 VCRO de vergunning dient te weigeren of aan voorwaarden onderwerpen teneinde de naleving van sectorale regelgeving te verzekeren. Voorwaarde is wel dat het advies zelf zorgvuldig is, zowel naar inhoud als met betrekking tot de wijze van totstandkoming. Dit houdt onder meer in dat het advies zelf afdoende gemotiveerd moet zijn. Het advies dient dus onder meer de direct werkende normen aan te duiden die van toepassing zijn en de strijdigheid van de aanvraag met deze normen afdoende te motiveren.

2.

Het advies van 15 april 2014 van het Agentschap Wegen en Verkeer verwijst uitdrukkelijk naar artikel 1 van het KB van 12 september 1934 en naar artikel 16 van het rooilijnendecreet als direct werkende normen in de zin van artikel 4.3.3 VCRO. Tevens omschrijft het advies duidelijk dat de aanvraag constructies (prijzentotem, vlaggen, banner) voorziet in de bouwvrije strook van acht meter, in strijd met voormelde direct werkende normen. Voor de prijzentotem verleent het Agentschap een afwijking, maar niet voor de vlaggenmasten en banner.

Artikel 1 van het KB van 12 september 1934 bepaalt dat de onbebouwde percelen langs de rijkswegen (thans gewestwegen) onderworpen zijn aan een erfdienstbaarheid *non aedificandi* op een diepte van acht meter vanaf de rooilijn. Artikel 1 legt dus een bouwvrije strook ('achteruitbouwstrook') op van acht meter tussen de rooilijn en de bouwlijn, zijnde een erfdienstbaarheid *non aedificandi* van openbaar nut.

Artikel 16, eerste lid van het rooilijnendecreet bepaalt dat het verboden is om constructies te bouwen of te herbouwen op een stuk grond dat door een nog niet gerealiseerde rooilijn of een achteruitbouwstrook is getroffen of om verbouwings- of uitbreidingswerken, andere dan stabiliteitswerken, aan een door een nog niet gerealiseerde rooilijn of een achteruitbouwstrook getroffen constructie uit te voeren, tenzij het gaat om de in het artikel opgesomde gevallen.

Het tweede lid van artikel 16 van het rooilijnendecreet, zoals gewijzigd bij decreet van 23 maart 2012, luidt als volgt inzake de afwijkingsmogelijkheden:

"In afwijking van het eerste lid mag een stedenbouwkundige vergunning worden verleend:
1° die afwijkt van de rooilijn als uit het advies van de wegbeheerder blijkt dat de rooilijn niet binnen vijf jaar na de afgifte van de stedenbouwkundige vergunning zal worden gerealiseerd. Als er na het verstrijken van die termijn wordt onteigend, wordt bij het bepalen van de vergoeding geen rekening gehouden met de waardevermeerdering die uit de vergunde handelingen voortvloeit;
2° die afwijkt van de achteruitbouwstrook als de wegbeheerder een gunstig advies heeft gegeven."

In de memorie van toelichting bij het decreet van 23 maart 2012 werd gesteld dat de belangrijkste wijziging van artikel 16 ertoe strekt *"om afwijkingen van de achteruitbouwstrook te integreren in de stedenbouwkundige vergunning via het advies van de wegbeheerder. Dat gebeurde nu eigenlijk al in de praktijk (aangezien niemand een aparte toestemming tot afwijking aanvroeg), maar het was niet formeel geregeld. Een afzonderlijke machtiging van de wegbeheerder is overeenkomstig het voorlaatste lid van artikel 16 alleen nog nodig voor werken en handelingen waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning vereist is."* (St. VI Parl. 2011-2012, nr. 1457/1, p. 9).

Artikel 1 van het KB van 12 september 1934 en artikel 16 van het rooilijnendecreet zijn direct werkende normen van een ander beleidsveld dan ruimtelijke ordening, meer bepaald van het beleidsdomein van ‘openbare werken’, wat onder meer blijkt uit de ondertekening van het KB door de minister van Openbare Werken en de afkondiging van het rooilijnendecreet door de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur (BS van 3 juli 2009).

De verzoekende en de verwerende partij zijn het er over eens dat zowel de prijzentotem als de vlaggenmasten en de banner, voorwerp van de bestreden beslissing, gelegen zijn in de bouwvrije zone/achteruitbouwstrook vanaf de rooilijn die bij het KB van 1 augustus 1959 is vastgelegd.

Uit artikel 4.3.3 VCRO volgt dat de verwerende partij op basis van het ongunstig advies van 15 april 2014 van het Agentschap verplicht was om de vergunning te weigeren voor de vlaggenmasten en de banner.

3.

De bestreden beslissing vermeldt wat volgt ten aanzien van het ongunstig advies van de wegbeheerder:

“... ”

Het Agentschap adviseert ongunstig omdat de constructies (prijzentotem, vlaggen en banner) worden voorzien in de bouwvrije strook van 8m. De vlaggenmasten en banner vallen volgens het Agentschap echter niet onder de afwijkingsmogelijkheden en kunnen bijgevolg niet toegelaten worden.

Dit advies wordt niet bijgetreden. De prijzentotem wordt verankerd in een betonnen fundering en heeft duidelijk een meer permanent karakter dan de vlaggenmasten en de banner, die slechts los in de grond zullen steken met een aluminium staander. Beide constructies kunnen dan ook – indien de omstandigheden dit vereisen – ten allen tijde relatief snel worden verwijderd, terwijl dit voor de prijzentotem niet het geval is. De ruimtelijke impact van beide constructies op de door het Agentschap vastgelegde bouwvrije strook is minder ingrijpend dan de impact van de prijzentotem.

Er wordt om die reden geoordeeld dat er ook een afwijking kan toegestaan worden voor de 3 vlaggenmasten en de banner.

“... ”

Deze motivering is duidelijk toegespitst op de ruimtelijke impact van de constructies, niet op de door de wegbeheerder aangehaalde regelgeving als dusdanig en de daarin voorziene afwijkingsmogelijkheden.

Zoals blijkt uit artikel 16, tweede lid, 2° van het rooilijnendecreet kan een stedenbouwkundige vergunning die afwijkt van de achteruitbouwstrook enkel worden verleend als de wegbeheerder een gunstig advies heeft gegeven. *In casu* ligt een ongunstig advies voor, zodat de verwerende partij geen afwijking kon toestaan voor de vlaggenmasten en de banner. De bestreden beslissing schendt artikel 4.3.3 VCRO, het KB van 12 september 1934 en artikel 16 van het rooilijnendecreet.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

B. Overig middel

De Raad onderzoekt het overig middel niet omdat het niet kan leiden tot een ruimere vernietiging van de bestreden beslissing.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de nv KUWAIT PETROLEUM (BELGIUM) is onontvankelijk.
2. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 25 september 2014, waarbij aan de nv KUWAIT PETROLEUM (BELGIUM) de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het plaatsen van publiciteit bij een tankstation op een perceel gelegen te 2812 Muizen (Mechelen), Leuvensesteenweg 568 en met als kadastrale omschrijving afdeling 9, sectie D, nummer 219G4.
3. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de nv KUWAIT PETROLEUM (BELGIUM) en dit binnen een vervalt termijn van vier maanden te rekenen vanaf de dag na de dag van de betekening van dit arrest.
4. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 275 euro, ten laste van de verwerende partij.
5. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 27 juni 2017 door de zesde kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de zesde kamer,

Nina HERRERIA-PASSAGE

Karin DE ROO